

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY MESTA BREZNA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2023

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2023 (ďalej len „stanovisko“).

Návrh viacročného programového rozpočtu mesta Brezna na roky 2023 - 2025 (ďalej len „návrh rozpočtu“) bol v zákonom stanovenej lehote zverejnený na úradnej tabuli mesta, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk). Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na mestskom úrade. V čase spracovania stanoviska neuplynula lehota na podávanie pripomienok. Mestské zastupiteľstvo bude informované predkladateľom návrhu rozpočtu o podaných pripomienkach na jeho rokovaní dňa 14.12.2022.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu rozpočtu, ktorý bol zverejnený na úradnej tabuli mesta, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle mesta (www.brezno.sk). Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej len MsZ).

Legislatívnym východiskom zostavenia návrhu rozpočtu je ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Podľa ods. 1 čl. 9 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom.

Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce.

Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Návrh rozpočtu je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Navrhané výdavky rozpočtu mesta sú alokované do 9 programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy, prvky a projekty.

Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po jeho schválení MsZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Zostavenie návrhu rozpočtu prebiehalo vo veľmi komplikovanom období, v podmienkach energetickej krízy, zvyšujúcej sa inflácie a výrazného rastu cien tovarov a služieb - rast cien by mal v roku 2023 kulminovať na úrovni 13,5 %, pri cenách energií je to percento násobne vyššie, napr. v návrhu rozpočtu verejnej správy na rok 2023 sa pri prognóze uvažovalo so zvýšením ceny elektriny o 40 % a ceny plynu o 60 %.

Zostavenie návrhu rozpočtu ovplyvnila aj nepredvídateľnosť legislatívneho procesu a legislatívne zásahy do zákonov, ktoré majú vplyv na financovanie samospráv a tým aj na zostavenie návrhov rozpočtov samospráv. Príjmy samospráv najviac zasiahne zvýšenie súm daňového bonusu, ktoré sa už realizovalo od 1. júla 2022 na 70 € (40 € pre deti nad 15 rokov) a od 1. januára 2023 bolo schválené jeho zvýšenie na 100 € (50 € pre deti nad 15 rokov). Zároveň sa upravujú podmienky pre získanie daňového bonusu na dieťa. Zvýšenie a zmeny v daňovom bonuse majú veľký vplyv na financovanie samospráv a negatívne ovplyvňujú výšku výnosu podielovej dane zo štátneho rozpočtu. Výdavky samospráv v najväčšej miere ovplyvňuje rast platov zamestnancov na základe nariadenia vlády č. 296/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme - od 1. januára 2023 sa zvýšia o 7 % a od 1. septembra 2023 o ďalších 10 %, u pedagogických a odborných zamestnancov v školách a školských zariadeniach od 1. januára 2023 o 10 % a od 1. septembra 2023 o ďalších 12 %.

V roku 2023 návrh rozpočtu verejnej správy predpokladá medziročné zhoršenie deficitu na úroveň 6,44 % HDP. Podľa odhadu Rady pre rozpočtovú zodpovednosť v roku 2023 dosiahne deficit verejnej správy 5,6 % HDP (štrukturálne saldo 3,3 % HDP). Úroveň deficitu odhadovaná Radou pre rozpočtovú zodpovednosť je nižšia až o 0,9 % HDP, než je rozpočtované vládou. Návrh rozpočtu verejnej správy predpokladá pokles hrubého dlhu z úrovne 62,2 % HDP v roku 2021 na úroveň 58 % v roku 2023 a následný ďalší prudký pokles k úrovni 56,8 % HDP na konci roku 2025. Pokles je spôsobený najmä vysokým tempom inflácie očakávaným v najbližšom období. Bez ohľadu na zastavenie nárastu úrovne dlhu po roku 2021 platí, že počnúc rokom 2020 dlh prekročil horný limit sankčných pásiem ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti. V máji 2023 prestane platiť výnimka z uplatnenia opatrení aj pre samosprávu a samosprávy budú musieť zostaviť rozpočet na rok 2024 s výdavkami na úrovni roku 2023.

Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtu je vývoj príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, očakávané plnenie rozpočtu k 31. 12. 2022, sledovanie legislatívneho procesu a jeho vplyv na financovanie samosprávy a monitoring vývoja inflácie, cien tovarov a služieb, najmä energií a stavebných materiálov. V príjmovej časti rozpočtu sa vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2023 až 2025, ako aj z uzatvorených zmluvných vzťahov, ktoré ovplyvňujú príjmovú aj výdavkovú časť rozpočtu. V čase zostavovania a predkladania návrhu rozpočtu nebol schválený rozpočet verejnej správy a ani štátny rozpočet. Návrh rozpočtu sa zostavoval v neistote, či tieto rozpočty budú v Národnej rade SR schválené a či sa neocitneme v rozpočtovom provizóriu.

Navrhovaný rozpočet mesta, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok, vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Bežný rozpočet je zostavený ako vyrovnaný (v roku 2022 bol rozpočtovaný prebytok vo výške 329 392 €, v roku 2021 prebytok vo výške 930 479 €, v roku 2020 prebytok vo výške 1 297 532 €).

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový; schodok je rozpočtovaný vo výške - 8 198 961 € (v roku 2022 schodok vo výške - 3 343 020 €, v roku 2021 schodok vo výške - 6 477 454 €, v roku 2020 schodok vo výške - 1 127 532 €).

Mesto plánuje v roku 2023 hospodáriť so schodkom vo výške - 8 198 961 €, ktorý vyfinancuje návratnými zdrojmi financovania – úverom zo ŠFRB, úverom z Environmentálneho fondu a krátkodobým tzv. kontokorentným úverom (v roku 2022 bol rozpočtovaný schodok vo výške - 3 013 628 €, v roku 2021 vo výške - 5 546 975 €).

Návrh príjmovej časti rozpočtu je veľmi optimistický, najmä čo sa týka kapitálových príjmov. Dôvodom sú zmluvami potvrdené dotácie a nenávratné finančné príspevky (NFP) z rozpočtov verejnej správy a rozpočtu Európskej únie (EÚ) a najmä z minulého roka nevyčerpané zostatky dotácií a NFP. Bežné príjmy sú rozpočtované nad úroveň očakávanej skutočnosti k 31.12.2022 a v bežných príjmoch sa počíta najmä s rastom daňových príjmov v roku 2023. Z dôvodu neistého vývoja a najmä z dôvodu nepredvídateľnosti legislatívneho procesu je ale veľmi ťažké stanoviť prognózu vývoja bežných príjmov, najmä dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu.

Rozpočet na strane príjmov a vývoj príjmovej časti rozpočtu ovplyvňuje a v priebehu rozpočtového roka ovplyvní aj výdavkovú časť rozpočtu.

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s výrazným zvýšením výdavkov oproti schválenému rozpočtu roku 2022 aj očakávanej skutočnosti k 31.12.2022. Toto zvýšenie výdavkov, najmä kapitálových výdavkov súvisí s rozpočtovaním príjmovej časti rozpočtu, kde sa počíta s výrazne vyšším rozpočtom kapitálových príjmov. Výrazný nárast kapitálových výdavkov je z dôvodu pokračujúcej ako aj ďalšej plánovanej realizácie rozvojových investičných programov, najmä projektov podporených zo štátneho rozpočtu a rozpočtu EÚ, pokračujúcej výstavby nájomných bytov financovaných zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB), na ktoré sú vyčlenené a zmluvou zabezpečené zdroje, pokračujúcich projektov podporených z Nórskeho finančného mechanizmu (NFM) a začínajúcich projektov financovaných z Environmentálneho fondu.

Vyrovnaný bežný rozpočet je nevyhnutnosťou v podmienkach mesta. Legislatívne je možnosť po novele zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (zákonom č. 365/2022) zostaviť aj schodkový rozpočet. Oceňujem, že zostavovateľ rozpočtu s touto možnosťou vôbec nepočítal. Cena schodkového rozpočtu je totižto bežná spotreba na úkor rezervného fondu a návratných zdrojov financovania (inými slovami „prejedanie budúcnosti“). Realitou je aj skutočnosť, že mesto nemá tieto zdroje na vyrovnávanie bežného rozpočtu, pretože s nimi počíta pri realizácii rozvojových programov.

Napriek skutočnosti, že zostavenie návrhu rozpočtu bolo umením nemožného a je skôr na mieste poďakovať, je z mojej strany potrebné upozorniť na riziká zostaveného návrhu rozpočtu.

Predovšetkým je treba uviesť, že najväčším rizikom sú vonkajšie vplyvy, ktoré mesto nemá šancu ovplyvniť, a to už spomínaná nepredvídateľnosť legislatívneho procesu, zmeny zákonov, ktoré

znamenajú buď znižovanie príjmov alebo zvyšovanie výdavkov samospráv, rastúca inflácia, energetická kríza, neskutočný rast cien tovarov a služieb, najmä energií.

Riziká, ktoré v priebehu rozpočtového roka môžu ovplyvniť vyrovnanosť bežného rozpočtu vychádzajú zo skutočnosti, že výdavková časť bežného rozpočtu je nastavená na úroveň bežných príjmov a mesto nemá žiadne iné zdroje na vykrytie bežnej spotreby. Z uvedeného dôvodu za riziká považujem:

- nenaplnenie prognózy výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, z dôvodu schválených legislatívnych zmien
- nenaplnenie rozpočtu vlastných bežných príjmov, daňových i nedaňových,
- rast pohľadávok,
- vyššie čerpanie rozpočtu bežných výdavkov z dôvodu vyššieho rastu cien a nových legislatívnych povinností pre samosprávy, na ktoré nie sú zabezpečené žiadne zdroje.

Aby tieto riziká boli eliminované na najmenšiu mieru je pre zabezpečenie vyrovnaného bežného rozpočtu potrebné monitorovať jeho vývoj na pravidelnej báze a prijať opatrenia na zvyšovanie bežných príjmov a znižovanie bežných výdavkov. V situácii zákonného zvyšovania platov a rastu cien tovarov a služieb je to veľmi ťažké, ale je potrebné pristúpiť k takým opatreniam, ktoré svojou efektívnosťou a účinnosťou zabezpečia rast príjmov a budú mať za následok aj znižovanie výdavkov (napr. významná úspora energií). V situácii, v ktorej sa nachádzame, je nevyhnutné po navrhovanom zvýšení príjmov, pristúpiť aj k znižovaniu výdavkov, tam kde je to možné.

Ešte viac rizikovým sa javí kapitálový rozpočet, nakoľko jeho výdavková časť môže počítať len s cudzími zdrojmi, vrátane refundácií a s návratnými zdrojmi financovania – úverom zo ŠFRB, úverom z Environmentálneho fondu a krátkodobým, tzv. kontokorentným úverom.

V kapitálovom rozpočte bude dôležité, aby bol naplnený rozpočet vlastných kapitálových príjmov, z ktorých sa majú financovať splátky návratných zdrojov financovania. Toto považujem za najväčšie riziko, pretože v prípade, že sa nepodarí dosiahnuť naplánované výnosy z predaja majetku, tak bude nutné splátky návratných zdrojov financovania uhradiť z iných zdrojov.

Rizikom vo výdavkovej časti rozpočtu bude aj nenaplnenie príjmov v čase reálnej potreby výdavkov, na začiatku roku u bežných výdavkov a v priebehu roku v súvislosti s investičnou výstavbou u kapitálových výdavkov. Z uvedeného dôvodu sa v návrhu rozpočtu počíta so zapojením návratných zdrojov financovania na vyrovnanie časového nesúladu medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami rozpočtu mesta – krátkodobý, tzv. kontokorentný úver.

ROZPOČET BEŽNÝCH PRÍJMOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s vyšším rozpočtom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2022 (o 1 594 tis. €), bežné príjmy sa rozpočtujú nad úroveň očakávanej skutočnosti plnenia bežných príjmov k 31.12.2022 (o 687 tis. €).

Vývoj bežných príjmov :

v €

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2009	9 981 611	10 581 374
2010	9 226 210	9 909 181
2011	9 053 402	9 736 473
2012	9 585 440	10 057 835
2013	9 936 760	10 445 004
2014	9 865 182	- 10 896 516
2015	10 335 189	11 781 377

2016	10 586 098	12 87 7995
2017	11 546 875	14 154 932
2018	12 882 514	16 526 080
2019	14 382 418	16 047 185
2020	16 839 810	17 452 508
2021	15 547 940	18 037 035
2022	17 587 741	očakávaná skutočnosť- 18 494 045
2023 - návrh	19 181 857	

V návrhu rozpočtu sa očakáva zvýšenie daňových príjmov aj nedaňových príjmov, pri grantoch a transferoch sa rozpočtuje ich pokles oproti očakávanej skutočnosti roku aj oproti schválenému rozpočtu roku 2022:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Daňové príjmy	10 004 682,96	10 442 811,33	10 457 139	11 210 888	11 909 743
Nedaňové príjmy	1 698 318,06	1 882 707,50	2 189 461	2 249 794	2 391 785
Granty a transfery	5 749 507,46	5 771 516,27	4 941 141	5 033 363	4 880 229

V dôsledku významného zásahu do výnosu dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, ktorá smeruje do rozpočtov samospráv oceňujem realistický prístup pri rozpočtovaní bežných príjmov. Odporúčam, aby zo strany mesta bola zabezpečená kontinuálna kontrola plnenia príjmov na pravidelnej báze, pretože v podmienkach mesta s nastaveným rozvojom je to veľmi dôležitá otázka zabezpečenia vyrovnanosti rozpočtu.

Daňové príjmy

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby.

Vývoj daňových príjmov:

v €

Rok	Schválený rozpočet daňových príjmov	Skutočnosť naplnenia daňových príjmov
2009	5 836 789	5 996 111
2010	5 718 548	5 113 547
2011	5 976 211	5 751 932
2012	6 073 970	5 794 632
2013	6 265 716	6 066 178
2014	6 412 860	6 879 219
2015	6 861 031	6 969 997
2016	7 218 360	7 598 500
2017	7 885 360	8 116 320
2018	8 285 360	8 775 530
2019	9 454 675	9 546 922
2020	10 407 223	10 004 683
2021	9 860 335	10 442 811
2022	10 457 139	očakávaná skutočnosť – 11 210 888
2023 - návrh	11 909 743	

Pre hospodárenie mesta je veľmi dôležitý výnos dane z príjmov fyzických osôb - podielová daň zo štátneho rozpočtu. Ich podiel na celkových bežných príjmoch je významný a akýkoľvek negatívny zásah do vývoja výnosu dane z príjmov fyzických osôb výrazne ovplyvňuje vyrovnanosť rozpočtu.

V návrhu rozpočtu na rok 2023 je výnos dane z príjmov fyzických osôb - podielová daň zo štátneho rozpočtu rozpočtovaný v zmysle septembrovej prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky s navýšením + 4 % oproti roku 2022 (v roku 2022 to bolo navýšenie + 6,3%):

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Výnos podielovej dane zo ŠR	7 871 215,59	8 150 392,62	8 385 195	9 061 801	9 424 273

Návrh rozpočtu príjmov z daní z nehnuteľnosti a z daní za tovary a služby na rok 2023 vychádza z návrhov všeobecne záväzných nariadení mesta, ktoré sú predložené na schválenie MsZ. Na základe úpravy sadzieb sa rozpočtuje nárast príjmov z daní z nehnuteľnosti a z daní za tovary a služby. S vyššími príjmami zo sankcií uložených v daňovom konaní sa oproti očakávanej skutočnosti neuvažuje.

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Daň z nehnuteľnosti	1 434 527,56	1 562 156,23	1 350 000	1 400 000	1 565 000
Dane za tovary a služby	698 764,81	729 869,57	721 344	747 987	919 470
Sankcie uložené v daňovom konaní	175,00	392,91	600	1 100	1 100

Vývoj plnenia príjmov z dane z nehnuteľnosti:

v €

Rok	Schválený rozpočet	Skutočnosť
2009	815 869	815 869
2010	803 293	845 564
2011	845 366	821 993
2012	848 000	823 020
2013	974 317	890 705
2014	932 870	875 569
2015	932 870	918 820
2016	900 000	865 161
2017	900 000	862 512
2018	900 000	842 902
2019	900 000	843 136
2020	1 350 000	1 434 528
2021	1 350 000	1 562 156
2022	1 350 000	očakávaná skutočnosť - 1 400 000
2023 – návrh	1 565 000	

Daň z nehnuteľnosti je tvorená daňou z pozemkov, daňou zo stavieb a daňou z bytov a nebytových priestorov:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Z pozemkov	243 693,21	254 280,48	200 000	190 000	245 000
Zo stavieb	1 075 644,88	1 190 423,27	1 000 000	1 100 000	1 150 000
Z bytov a nebytových priestorov	115 189,47	117 452,48	150 000	110 000	170 000

Návrh rozpočtu dane z pozemkov kopíruje skutočnosť roku 2021, u daní zo stavieb sa rozpočtuje minimálny nárast oproti očakávanej skutočnosti roku 2022, na rozdiel od dane z bytov a nebytových priestorov, kde sa očakáva rast príjmov.

Dane za tovary a služby predstavujú dane podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov a príslušného všeobecne záväzného nariadenia mesta:

v €

Dane	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
za psa	14 553,53	13 352,35	13 000	12 600	13 000
za nevýherné hracie automaty	150,24	824,99	800	250	800
za predajné automaty	543,75	532,50	544	637	637
za užívanie verejného priestranstva	89 423,99	106 016,27	92 000	118 000	228 533
za komunál. odpad	577 619,11	594 338,26	600 000	600 000	660 000
za ubytovanie	16 474,19	14 805,20	15 000	16 500	16 500

V prípade návrh rozpočtu dane za psa, dane za nevýherné hracie automaty sa kopíruje schválený rozpočet roku 2022, u dane za predajné automaty a dane za ubytovanie sa rozpočtuje úroveň očakávanej skutočnosti roku 2022. U dane za užívanie verejného priestranstva a poplatku za komunálny odpad sa uvažuje s jej rastom na základe zvýšenia sadieb tejto dane a poplatku.

Návrh rozpočtu príjmov z daní z nehnuteľnosti a z daní za tovary a služby na rok 2023 vychádza z návrhov všeobecne záväzných nariadení mesta, v ktorých sa navrhuje zvýšenie sadzieb daní a poplatkov. Z dôvodových správ k predkladaným všeobecne záväzným nariadeniam mesta vyplýva, že zvýšenie sadzieb daní a poplatkov by malo dosiahnuť v priemere rast o 15 % a to na základe predpokladu dosiahnutého percenta inflácie v roku 2022. Zohľadňuje sa vplyv inflácie na zraniteľné skupiny a tak sa navrhuje zníženie daní a poplatkov u fyzických osôb v hmotnej núdzi a fyzických osôb starších ako 65 rokov. Finančný vplyv zvýšenia sadzieb daní a poplatkov je u daní z nehnuteľnosti + 215 000 €, z toho: daň z pozemkov + 45 000 €, daň zo stavieb + 150 000 € a daň z bytov a nebytových priestorov + 20 000 €. U daní za tovary a služby je to nárast o 198 126 €, z toho: za užívanie ver. priestranstva + 136 533 € a za komunálny odpad + 60 000 €.

Nedaňové príjmy

Návrh rozpočtu nedaňových príjmov na rok 2023 je mierne vyšší ako schválený rozpočet na rok 2022 a tiež aj ako očakávaná skutočnosť k 31.12.2022, dôvodom sú vyššie príjmy z podnikania a vlastníctva majetku a vyšší výnos z administratívnych a iných poplatkov. Naopak pri iných nedaňových príjmoch sa očakáva ich pokles:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku	527 906,59	839 454,65	926 656	1 017 194	1 062 056
Administratívne a iné poplatky	638 380,15	772 664,37	1 166 405	1 046 105	1 245 029
Úroky	74,96	0,00	100	0	0
Iné nedaňové príjmy	531 956,36	210 588,48	96 300	186 495	84 700

Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku tvoria príjmy mesta z odvodu zisku od spoločností založených mestom a spoločnosťami, v ktorých má mesto majetkovú spoluúčasť, príjmy z prenájmu pozemkov, budov, bytov, nebytových priestorov, z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia:

- príjmy z podnikania - príjem mesta z dividend z účasti na majetku v iných spoločnostiach – Veolia Energia a. s. Brezno a LESY MESTA BREZNO s. r. o. sú rozpočtované vo výške 15 000 € (minulý rok - 30 000 €);
- príjmy z prenajatých pozemkov fyzickým a právnickým osobám sú rozpočtované vo výške 685 000 € (minulý rok - 535 000 €), z toho najväčší objem týchto príjmov plynie z prenájmu lesných pozemkov od LESOV MESTA BREZNO - 600 000 € (minulý rok - 400 000 €) a nájom za jarmoky vo výške 42 000 € (minulý rok - 45 000 €);
- príjmy z prenajatých budov a objektov (bytové a nebytové priestory) sú rozpočtované vo výške 220 000 € (minulý rok - 217 000 €), z toho príjmy z nájomných bytov predstavujú čiastku 120 000 € a príjmy z prenájmu nebytových priestorov 100 000 €;
- príjem z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia je rozpočtovaný v zmysle uzatvoreného dodatku č. 14 so spoločnosťou VEOLIA Energia Brezno a. s. a to vo výške 60 000 € základné nájomné a 36 513 € dodatkové nájomné, pričom základné nájomné musí byť čerpané len na zhodnotenie majetku.

V návrhu rozpočtu administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

- príjmy zo správnych poplatkov vo výške 62 050 €, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – správne poplatky za overovanie listín, za vydanie rybárskych lístkov, za vydanie povolenia na zmenu užívania, za zmenu licencie, správne poplatky v zmysle stavebného zákona, správne poplatky matriky;
- poplatky za poskytované služby vo výške 1 175 979 € (minulý rok 629 899 €) - za opatrovateľskú službu, za služby poskytované v zariadení núdzového bývania „NÁRUČ“, v útulku „NÁDEJ“, za poskytovanie zdravotných pomôcok, za služby v mestskej knižnici, za vodné a stočné v Podkoreňovej, za vodné v Rohoznej, za stočné na ČOV Pálenica, poplatok za znečisťovanie ovzdušia. Sú to príjmy vyberané v zmysle platných všeobecne záväzných predpisov a uzatvorených zmlúv o poskytovaní služby, najväčšie položky sú rozpočtované za opatrovateľskú službu – 120 000 €, za služby v ZSS a DS – 294 000 €, za služby stavebného úradu – od obcí - 156 610 €.

Súčasťou návrhu rozpočtu mesta sú aj rozpočty rozpočtových organizácií s príjmami:

- príjmy prijaté od fyzických a právnických osôb za prenájom priestorov a zariadenia v čase, keď sa nevyužívajú na výchovno-vzdelávací proces, ktoré sú naplánované vo výške 3 543 €;
- príjmy za školné – príspevky prijaté od rodičov a iných osôb, ktorí majú voči dieťaťu vyživovaciu povinnosť vo výške 102 740 € (v minulom roku - 98 440 €),
- príjmy z réžie v školskom stravovaní vo výške 114 056 € (v minulom roku - 87 184 €),
- príjmy za stravné - platby za potraviny vo výške 334 513 € (v minulom roku - 285 382 €).

Iné nedaňové príjmy - predpokladané príjmy z dobropisov (za elektrickú energiu, za teplo, za plyn – vyúčtovanie v roku 2022 za rok 2021) sú rozpočtované vo výške 38 000 € (v minulom roku - 36 300 €), z výťažkov z lotérií a iných podobných hier vo výške 45 000 € (v minulom roku - 60 000 €).

Návrh rozpočtu nedaňových príjmov ovplyvňuje návrh všeobecne záväzného nariadenia mesta, v ktorom sa navrhuje zvýšenie školských poplatkov. Školské poplatky sa zvyšujú z dôvodu zvýšenia finančných limitov v súlade s úpravou finančných pasiem na nákup potravín daných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a tiež z dôvodu rastúcich nákladov na prevádzku škôl a školských zariadení.

Granty a transfery

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú mestu poskytované z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií a s ďalšími dotáciami zo štátneho rozpočtu v celkovej rozpočtovanej výške 4 880 229 € (v roku 2022 - 4 941 141€, v roku 2021 - 3 905 795 €, v roku 2020 - 3 934 909 €, v roku 2019 - 3 194 515 €). Z vývoja je zrejmý nárast grantov a transferov za uplynulé roky. Negatívne môže ovplyvniť návrh rozpočtu v tejto kategórii neschválenie štátneho rozpočtu a rozpočtu verejnej správy na rok 2023.

V návrhu rozpočtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytovaných grantoch a transferoch (poskytovateľ a výška grantu a transferu).

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH PRÍJMOV

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov vo výške 15 758 526 € (v roku 2022 - 13 608 646 € a v roku 2021 - 4 981 499 €), z toho vlastné príjmy vo výške 1 500 000 € (v roku 2022 - 2 200 000 € a v roku 2021 - 1 260 386 €). Zvýšenie rozpočtu kapitálových príjmov je možné na základe úspešnosti mesta v získavaní cudzích zdrojov, najmä NFP na financovanie projektov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu štátnych fondov, z rozpočtu EÚ a NFP na financovanie medzinárodných projektov. Na základe tejto skutočnosti je v návrhu rozpočtu v položke - kapitálové granty a transfery rozpočtovaných 14 258 526 €.

Vývoj kapitálových príjmov:

v €

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov	Skutočnosť plnenia kapitálových príjmov
2009	1 779 037	1 779 742
2010	450 000	1 837 802
2011	659 251	1 821 339
2012	400 000	2 552 309
2013	852 237	187 350
2014	60 000	37 354
2015	5 724 845	5 025 153
2016	2 442 925	2 286 490
2017	20 000	545 010
2018	3 471 000	1 558 233
2019	3 329 892	1 353 521
2020	4 929 941	2 457 441
2021	4 981 499	2 329 105
2022	13 608 646	očakávaná skutočnosť – 2 760 003
2023 - návrh	15 758 526	

Kapitálové príjmy tvoria príjmy z predaja majetku a kapitálové granty a transfery:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Príjem z predaja majetku	1 160 747,82	838 775,66	2 200 000	470 000	1 500 000
Tuzemské kapitál. granty a transfery	1 296 692,87	1 490 329,24	11 408 646	2 290 003	14 258 526

V návrhu rozpočtu vlastných kapitálových príjmov sa uvažuje a príjmom z predaja pozemkov vo výške 1 500 000 € (predaj pozemkov v Mlynnej a Rohoznej, aj vysporiadanie príľahlých pozemkov k rodinným domom a pod stavbami, predaj pozemkov vyhlásených za prebytočný majetok).

V návrhu rozpočtu sú rozpočtované aj kapitálové granty a transfery, ktoré má mesto zmluvne zabezpečené; v návrhu rozpočtu sú spracované prehľadne podľa operačných programov a poskytovateľov jednotlivých grantov a transferov.

V návrhu rozpočtu sa rozpočtujú vlastné kapitálové príjmy, ktorých plnenie predstavuje rizikový faktor, nakoľko z minulých období je zrejmé, že tento ukazovateľ sa mestu nedarí plniť dlhodobo. Aj vykázaná očakávaná skutočnosť k 31.12.2022 je oproti rozpočtu na rok 2022, v ktorom bol plánovaný predaj za 2 200 tis. €, výrazne nižšia a predpokladá sa plnenie vlastných kapitálových príjmov len vo výške 470 000 €.

V roku 2023 je naplnenie vlastných kapitálových príjmov pre mesto dôležité preto, že ide o jediný zdroj splátok návratných zdrojov financovania – úverov, ktoré sa mesto zaviazalo splácať. Tieto splátky nie je možné z reálnych dôvodov vykryť z iného zdroja, nakoľko mesto nerozpočtuje prebytok bežného rozpočtu, z dôvodu nízkych bežných príjmov na realitu očakávaných bežných výdavkov. Mesto musí splátky návratných zdrojov financovania – úverov hradiť z rozpočtovaných vlastných kapitálových príjmov; ide o sumu až 1 923 812 €. V prípade, že nebudú plnené rozpočtované kapitálové príjmy, bude ohrozená realizácia rozvojových programov a najmä zmluvné splácanie návratných zdrojov financovania – úverov.

ROZPOČET BEŽNÝCH VÝDAVKOV

Rozpočet bežných výdavkov reflektuje na potreby samosprávy a na činnosti, ktoré samospráva musí v zmysle zákona o obecnom zriadení zabezpečovať. Rozpočet bežných výdavkov závisí od plnenia bežných príjmov a od bežných grantov a transferov, z ktorých sa zabezpečuje prenesený výkon štátnej správy.

V roku 2023 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov. Podľa komentáru k návrhu rozpočtu dôvodom zvýšenia výdavkov je zákonné zvýšenie plátov zamestnancov od 1.1.2023 a 1.9.2023 a 100% zvýšenie výdavkov na energie. Vo finančnom vyjadrení ide pri platoch o nárast o 754 221 €, z toho MsÚ o 352 416 €, školy a školské zariadenia o 334 027 € a Technické služby o 349 584 €. Pri výdavkoch na energie ide o navýšenie o 517 339 €, z toho : MsÚ o 70 610 €, školy a školské zariadenia o 212 979 € a Technické služby o 233 750 €.

Vývoj bežných výdavkov:

v €

Rok	Rozpočet bežných výdavkov	Skutočnosť čerpania bežných výdavkov
2009	9 822 211	9 548 917
2010	8 784 706	10 236 121
2011	9 009 222	9 499 690
2012	8 880 071	9 574 932
2013	9 058 977	9 848 449
2014	9 302 864	10 231 029
2015	9 258 536	10 129 284
2016	9 319 295	10 785 941
2017	10 182 585	12 028 711
2018	11 114 655	14 070 412
2019	13 929 139	15 589 321
2020	15 542 278	15 182 727
2021	14 617 461	16 341 681
2022	17 258 349	očakávaná skutočnosť - 17 625 703
2023 - návrh	19 181 857	

Vývoj mzdových výdavkov – mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:
v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2009	1 362 542	1 348 737
2010	1 360 097	1 299 332
2011	1 570 790	1 396 215
2012	1 378 874	1 362 634
2013	1 330 594	1 347 696
2014	1 366 905	1 414 925
2015	1 332 716	1 432 308
2016	1 332 716	1 571 184
2017	1 481 805	1 631 753
2018	1 608 940	1 784 089
2019	1 960 832	1 944 786
2020	2 431 191	2 046 786
2021	2 061 315	2 178 795
2022	3 020 691	očakávaná skutočnosť - 2 532 800
2023 - návrh	3 050 682	

Vývoj prevádzkových výdavkov (tovary a služby) - mesto bez rozpočtových a príspevkových organizácií:
v €

Rok	Rozpočet	Skutočnosť
2009	1 797 082	1 560 264
2010	2 313 373	2 479 435
2011	1 471 909	1 911 910
2012	1 576 449	1 924 146
2013	1 933 719	1 876 054
2014	1 794 551	1 807 720
2015	1 527 875	1 331 669
2016	1 345 861	1 514 701
2017	1 390 593	1 784 813
2018	1 518 707	2 594 782
2019	2 529 206	2 854 847
2020	2 991 902	2 403 675
2021	2 215 946	2 580 413
2022	2 884 324	očakávaná skutočnosť - 2 568 210
2023 – návrh	3 213 752	

Návrh rozpočtu podľa ekonomickej klasifikácie je na všetkých položkách vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2022 ako aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2022:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
Platy	2 046 786,06	2 178 794,99	3 020 691	2 532 800	3 050 682
Odvody do poisťovních fondov	811 628,68	868 384,13	1 264 304	1 010 000	1 316 359
Tovary a služby	2 403 674,65	2 580 412,62	2 884 324	2 568 210	3 213 752
Dotácie	2 801 270,84	3 229 607,84	3 471 478	3 776 707	4 339 409

U tovarov a služieb je návrh rozpočtu vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2022 ako aj oproti očakávanej skutočnosti. Vyššie čerpanie je rozpočtované na všetkých položkách, okrem položiek – materiál.

Návrh rozpočtu tovarov a služieb podľa ekonomickej klasifikácie:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
631-Cestovné náhrady	2 827,53	819,57	2 100	2 300	2 250
632-Energie, voda ...	266 041,03	292 647,38	343 715	314 500	421 692
633-Materiál	302 839,52	217 782,23	181 378	302 000	165 229
634-Dopravné	44 327,30	51 252,65	51 367	50 000	64 325
635-Údržba	651 549,01	739 451,12	638 970	650 000	892 963
636-Nájomné	16 716,10	10 357,59	9 068	19 410	42 100
637-Služby	1 119 374,16	1 268 102,08	1 657 726	1 230 000	1 625 193

Výdavky na financovanie rozpočtových organizácií – škôl a školských zariadení:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
ZŠ s MŠ Pionierska 2	2 702 035,52	2 700 842,37	2 491 267	2 754 398	2 448 252
ZŠ s MŠ Karola Rapoša Pionierska 4	2 317 610,39	2 604 014,08	2 128 464	2 632 656	2 462 804
ZŠ s MŠ MPČE 35	1 360 027,79	1 420 616,35	1 207 015	1 531 968	1 443 149
Základná umelecká škola	515 662,36	520 671,36	537 594	562 352	635 578
Centrum voľného času	153 685,96	171 973,28	154 300	163 812	170 738

Transfery rozpočtovým organizáciám sa rozpočtujú na základe návrhu všeobecne záväzného nariadenia o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území mesta Brezno (originálne kompetencie) ako aj očakávaného rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva. Výdavky na školstvo sú z veľkej časti (základné školstvo) závislé od transferov zo štátneho rozpočtu (normatívov) a je tak zrejmé, že výdavky na základné školy sa budú v priebehu roka zvyšovať v závislosti od poskytnutia transferov na prenesený výkon štátnej správy v školstve.

Výdavky na financovanie príspevkovej organizácie:

v €

	Skutočnosť 2020	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Očakávaná skutočnosť 2022	Návrh rozpočtu 2023
TS	2 204 437,59	2 560 994,29	2 468 552	2 865 000	3 003 715

Výdavky na financovanie Technických služieb rastú, návrh rozpočtu pre Technické služby je vyšší oproti schválenému rozpočtu roku 2022 ako aj oproti očakávanej skutočnosti k 31.12.2022.

Bežný príspevok Technickým službám je rozpočtovaný a jednotlivé činnosti, ktoré príspevková organizácia zabezpečuje, najmä správa a údržba miestnych komunikácií, zber, preprava a zhodnocovanie odpadov, udržiavanie parkov, sadov, detských ihrísk, prevádzku verejného WC a cintoríny, prevádzka verejného osvetlenia, prevádzkovanie športových zariadení a podpora komunálneho športu, prevádzkovanie kultúrnych zariadení a zabezpečenie spoločenských a kultúrnych akcií v meste ako aj vydávanie novín a prevádzka mestského rozhlasu.

Návrh rozdelenia výdavkov Technických služieb podľa funkčnej klasifikácie:

04.5.1 – cestná doprava	682 245 €
05.1.0 - nakladanie s odpadmi	409 825 €
05.2.0 - nakladanie s odpadovými vodami	6 348 €

06.2.0	- rozvoj obcí	562 567 €
06.4.0	- verejné osvetlenie	194 004 €
08.1.0	- rekreačné a športové služby	792 417 €
08.2.0	- kultúrne služby	309 793 €
08.3.0	- vysielacie a vydavateľské služby	46 516 €

V návrhu rozpočtu sa plánuje aj s poskytnutím príspevku na obstaranie majetku pre Technické služby vo výške 109 632 €, podľa funkčnej klasifikácie je príspevok účelovo rozdelený nasledovne:

04.5.1	– cestná doprava	45 000 €
účelovo určené na:		
-	obstaranie zametača	30 000 €
-	obstaranie nákladného vozidla	15 000 €
08.1.0	- rekreačné a športové služby	62 132 €
účelovo určené najmä na:		
-	nákup technického vybavenia FŠ	20 000 €
-	obstaranie kamerového systému ZŠ ARENA	13 000 €
-	nákup plynovej pece na ohrev vody FŠ Brezenská	4 000 €
08.2.0	- kultúrne služby	2 500 €
-	účelovo určené na :	
-	nákup premietacieho plátna – letné kino	2 500 €

V návrhu rozpočtu je uvedený aj rozpis transferov jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám, v rámci ktorého sú rozpočtované aj dotácie poskytované z rozpočtu mesta. Podľa zákona o rozpočtových pravidel územnej samosprávy sa v rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok dotácie rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov, tieto kritéria sú splnené tým, že poskytované dotácie sa následne ešte schvaľujú uznesením zastupiteľstva v súlade so zákonným ustanovením.

Najvyšší objem dotácií už tradične smeruje do športu a kultúry – pre rok 2023 je to suma 145 000 € na dotácie športovým klubom a 40 000 € na dotácie kultúrnym telesám.

Na zabezpečenie dopravnej obslužnosti mesta, na základe Zmluvy o výkone vo verejnom záujme je rozpočtovaný pre dopravcu – SAD Zvolen transfer vo výške 150 000 €. V roku 2022 bol rozpočtovaný vo výške 160 000 €, avšak očakávaná skutočnosť je až 210 000 € (v roku 2021 – 160 000 € a v roku 2020 - 95 000 €).

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2022 podľa funkčnej klasifikácie je spracovaný s podrobným komentárom čerpania výdavkov podľa jednotlivých činností.

ROZPOČET KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s kapitálovými výdavkami vo výške 23 957 487 € (v roku 2022 - 16 951 666 € a v roku 2021 - 6 057 473 €). Rozpočet je nastavený optimisticky, tak ako minulý rok. Problém však je, že nastavený návrh rozpočtu na rok 2022 sa nedarí naplniť, podľa očakávanej skutočnosti je očakávané čerpanie kapitálových výdavkov za rok 2022 len 3 518 050 €. V návrhu rozpočtu sa tak rozpočtujú opätovne nevyčerpané kapitálové výdavky z roku 2022.

V programovom rozpočte na rok 2023 sa uvažuje s realizáciou 56 investičných akcií – vid'. príloha č. 3, v celkovej hodnote 23 957 487 EUR, pričom predpokladáme investície vykryť vo výške 13 656 137 EUR z dotácií EÚ, ŠR, BBSK; investície vo výške 3 859 620 EUR vykryť z prijatého úveru ŠFRB; investície vo výške 1 078 577 EUR vykryť z vlastných zdrojov (refundácie z

transferov a na preklopenie použitý kontokorentný úver) a investície vo výške 5 363 153 EUR vykryť z úveru Environmentálneho fondu.

Financovanie rozvojových investičných programov je zabezpečené z cudzích zdrojov (granty a transfery z jednotlivých operačných programov) a z návratných zdrojov. Spolufinancovanie musí byť zabezpečené mestom, z jeho vlastných zdrojov. V prípade mesta zdrojmi spolufinancovania sú len vlastné kapitálové príjmy, ktoré sú rozpočtované, ale je potrebné upozorniť, že ide len o rozpočtované zdroje, nejde o hotovostné finančné prostriedky, ktoré sú k dispozícii na úhradu. Navyše z rozpočtovaného objemu kapitálových príjmov je potrebné uhradiť aj splátky návratných zdrojov financovania. V návrhu rozpočtu sa nerozpočtujú ani prostriedky rezervného fondu a očakáva sa vyrovnaná bilancia príjmov a výdavkov rozpočtu roku 2022, čo znamená, že v roku 2023 nie je predpoklad vytvorenia zdrojov na tvorbu rezervného fondu a na realizáciu rozvojových investičných programov.

FINANČNÉ OPERÁCIE

V návrhu rozpočtu príjmových finančných operácií sa počíta so zapojením návratných zdrojov financovania, konkrétne úveru z Environmentálneho fondu vo výške 5 363 153 €, úveru zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov Mazorník vo výške 3 859 620 € a krátkodobého úveru, tzv. kontokorentného úveru vo výške 900 000 €.

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií sú uvedené splátky návratných zdrojov financovania a to úveru „Dostavba a stavebné úpravy zimného štadióna“, úveru ŠFRB nájomné byty Mazorník, úveru ŠFRB nájomné byty Nálepškova ul., úveru ŠFRB nájomné byty ŠLN, úveru ŠFRB na Dom seniorov a denný stacionár, úveru bývalého Hotela Ďumbier, s.r.o., úveru ŠFRB na výstavbu nájomných bytov Mazorník, investičného úveru z roku 2021 a už je rozpočtovaná aj splátka navrhovaného úveru z Environmentálneho fondu:

1. splátka istiny úveru z r. 2005	152 016 €
2. splátka istiny úveru z r. 2009	107 656 €
3. splátka istiny zlikvidovaného Hotela Ďumbier s.r.o.	6 344 €
4. splátka ŠFRB (nájomné byty Nálepškova)	16 980 €
5. splátka ŠFRB (nájomné byty Mazorník)	12 300 €
6. splátka ŠFRB (nájomné byty ŠLN)	20 964 €
7. splátka ŠFRB (Dom seniorov a denný stacionár)	27 267 €
8. splátka ŠFRB (výstavba nájomné byty MPČL)	83 079 €
9. splátka istiny úveru z r. 2021	400 000 €
10. splátka tzv. kontokorentného úveru	900 000 €
11. splátka istiny úveru z Environmentálneho fondu	197 209 €

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2023 – 2025 konštatujem, že je zostavený v súlade s ústavným zákonom o rozpočtovej zodpovednosti a so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh rozpočtu ako viacročný programový dokument vyjadruje ekonomickú samostatnosť hospodárenia mesta, je hlavným nástrojom, ktorým sa bude riadiť hospodárenie mesta a sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja územia mesta a potrieb obyvateľov mesta.

Navrhovaný rozpočet mesta, vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok, vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Bežný rozpočet je zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový. Mesto plánuje v roku 2023 hospodáriť so schodkom vo výške –

8 198 961 €, ktorý vyfinancuje návratnými zdrojmi financovania – úverom zo ŠFRB, úverom z Environmentálneho fondu a krátkodobým tzv. kontokorentným úverom.

V stanovisku som pomenovala riziká návrhu rozpočtu, ktoré je potrebné eliminovať dôslednou kontrolou plnenia príjmov zo strany mesta a regulovaným čerpaním výdavkov so zachovaním princípu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti použitia rozpočtovaných finančných prostriedkov. Rozpočtová disciplína je nevyhnutná, pretože bežné zdroje vykrývajú len bežné výdavky, ktorých vývoj je nepredvídateľný. Je dôležité, aby sa naplnili aj plány predaja majetku z dôvodu naplnenia kapitálových príjmov, pretože sa s nimi počíta už nielen pri realizácii rozvojových programov, ale aj pri splátkach návratných zdrojov financovania.

Ing. Ingrid Konečná Veverková
hlavná kontrolórka mesta Brezna